

Sygn. akt *X K 651/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku w X Wydziale Karnym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Julia Kuciel

Protokolant: Anna Ciechanowicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Pruszczu Gdańskim – Mariusza Koseckiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 16 maja 2014 roku, 14 listopada 2014 roku, 28 kwietnia 2015 roku, 13 sierpnia 2015 roku, 14 grudnia 2014 roku, 05 stycznia 2016 roku, 31 marca 2016 roku sprawy

A. W. (1), syna R. i K. z domu K., urodzonego (...) w G.

oskarżonego o to że:

w okresie marca 2009 roku do stycznia 2013 roku w miejscowości K. będąc zobowiązany z mocy ustawy oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 24 marca 2005 roku, sygn., akt II C 3870/04, uchylał się od ciężącego na nim obowiązku lożenia na utrzymanie dzieci K. i M. W., czym naraził ich na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. o przestępstwo z art. 209 § 1 k.k.

I. oskarżonego **A. W. (1)** uniewinnia od popełniania czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia,

II. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 ze zm.) oraz § 14 ust. 2 pkt 3 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) oraz § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. J. z Kancelarii Adwokackiej w G. kwotę 723, 24 złotych (siedemset dwadzieścia trzy złote i 24/100) brutto tytułem nie uiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu,

III. na mocy art. 626 § 1 k.p.k., art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt *X K 651/13*

UZASADNIENIE

A. W. (1) został oskarżony o to, że w okresie marca 2009 roku do stycznia 2013 roku w miejscowości K. będąc zobowiązany z mocy ustawy oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 24 marca 2005 roku, sygn., akt II C 3870/04, uchylał się od ciężącego na nim obowiązku lożenia na utrzymanie dzieci K. i M. W., czym naraził ich na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. o przestępstwo z art. 209 § 1 k.k.

W oparciu o dowody zgromadzone w sprawie, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. W. (1) jest ojcem K. W. urodzonej w dniu (...) G. i M. W. urodzonego w dniu (...) w G. ze związku z M. L. (1). Małżeństwo pomiędzy A. W. (1) i M. L. (1) zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 kwietnia 2010 roku, sygn. akt II C 3870/04. W toku toczącej się sprawy o rozwód w/w w 2005 roku udzielono zabezpieczenia poprzez zobowiązanie A. W. (1) dołożenia przez czas trwania procesu z tytułu przyczyniania się do zaspakajania potrzeb rodziny kwoty 500 zł miesięcznie płatnej z góry do dnia 10 każdego miesiąca do rąk M. L. (1), wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności każdej raty. Następnie postanowieniem z dnia 24 marca 2005 roku wydanym przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie II C 3870/04 zmieniono wcześniejsze postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia ustalając wysokość kwoty dołożenia której zobowiązany był A. W. (1) na 600 zł. Postanowienie z dnia 24 marca 2005 roku zaopatrzone w klauzulę wykonalności w dniu 04 kwietnia 2005 roku. Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2010 roku, którym rozwiązano małżeństwo pomiędzy A. W. (1) i M. L. (1), A. W. (1) został zobowiązany dołożenia na utrzymanie K. i M. W. tytułem renty alimentacyjnej kwot po 400 zł miesięcznie na rzecz każdego z dzieci płatnych do rąk ich matki M. L. (1) do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności każdej raty. Wyrok ten został zaopatrzone w klauzulę wykonalności w dniu 12 stycznia 2011 roku.

dowody: częściowo zeznania świadka M. L. (1) k. 58v., 353v.-355; wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23.04.2010r. sygn. akt II C 3870/04 k. 5-8; postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 24.03.2005 rok sygn. akt II C 3870/04 k. 186; odpis skrócony aktu urodzenia M. W. k. 70; odpis skrócony aktu urodzenia K. W. k. 71; wyjaśnienia oskarżonego k. 80-80v., 246-247, 377v.-378.

W drugiej połowie 2005 roku M. L. (1) postanowiła wyjechać wraz z małoletnimi wówczas dziećmi do Wielkiej Brytanii, na co A. W. (1) wyraził zgodę w oświadczeniu z dnia 10 września 2005 roku. Jednocześnie oświadczeniem złożonym w tej samej dacie M. L. (1) zrzekła się zasądzonych od A. W. (1) alimentów na czas jej pobytu z dziećmi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Również w lipcu 2005 roku M. L. (2) wniosła o umorzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie VII KMP 25/05.

dowód: oświadczenie A. W. (1) i M. L. (1) z dnia 10 września 2005 roku k. 263 akt X K 672/09; częściowo zeznania świadka M. L. (1) k. 58v., 353v.-355; wyjaśnienia oskarżonego k. 80-80v., 246-247, 377v.-378, wniosek do komornika z k.263 akt X K 672/09

Z uwagi na niewypełnianie obowiązku alimentacyjnego przez A. W. (1) M. L. (1) wystąpiła z wnioskiem o wszczęcie egzekucji komorniczej. Egzekucję tą prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Południe w Gdańsku A. P. w sprawie egzekucyjnej o sygnaturze KMP 82/07. Stan zaległości alimentacyjnych wyniósł na dzień 06 czerwca 2013 roku kwotę 64.994,84 zł (bez odsetek), natomiast na dzień 25 lutego 2016 roku – 91.394,84 zł (bez odsetek). W okresie od marca 2009 roku do stycznia 2013 roku A. W. (1) dokonał następujących wpłat na rzecz poczet zasądzonych od niego rat alimentacyjnych:

- w dniu 17.03.2009 roku kwotę 300, 00 złotych,
- w dniu 01.06.2009 roku kwotę 500,00 złotych,
- w dniu 10.07.2009 roku kwotę 300, 00 złotych,
- w dniu 04.01.2010 roku kwotę 300, 00 złotych,
- w dniu 26.08.2010 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 02.02.2011 roku kwotę 300, 00 złotych,
- w dniu 16.02.2011 roku kwotę 300, 00 złotych,
- w dniu 24.03.2011 roku kwotę 300, 00 złotych,

- w dniu 14.04.2011 roku kwotę 300, 00 złotych,
- w dniu 21.10.2011 roku kwotę 150, 00 złotych,
- w dniu 19.06.2012 roku kwotę 100, 00 złotych,
- w dniu 29.10.2012 roku kwotę 170, 00 złotych,
- w dniu 07.01.2013 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 21.02.2013 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 07.05.2013 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 10.05.2013 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 20.05.2013 roku kwotę 30, 00 złotych,
- w dniu 14.06.2013 roku kwotę 1000, 00 złotych,
- w dniu 09.07.2013 roku kwotę 400, 00 złotych,
- w dniu 13.08.2013 roku kwotę 500, 00 złotych,
- w dniu 19.09.2013 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 31.10.2013 roku kwotę 150, 00 złotych,
- w dniu 18.11.2013 roku kwotę 300, 00 złotych,
- w dniu 20.12.2013 roku kwotę 300, 00 złotych,
- w dniu 07.01.2014 roku kwotę 150, 00 złotych,
- w dniu 11.02.2014 roku kwotę 100, 00 złotych,
- w dniu 04.03.2014 roku kwotę 40, 00 złotych,
- w dniu 01.04.2014 roku kwotę 40, 00 złotych,
- w dniu 06.05.2014 roku kwotę 150, 00 złotych,
- w dniu 22.05.2014 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 13.06.2014 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 14.07.2014 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 06.08.2014 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 11.09.2014 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 09.10.2014 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 13.11.2014 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 12.12.2014 roku kwotę 200, 00 złotych,

- w dniu 16.01.2015 roku kwotę 200, 00 złotych,
- w dniu 12.02.2015 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 18.03.2015 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 22.04.2015 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 13.05.2015 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 08.06.2015 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 09.07.2015 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 18.08.2015 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 21.09.2015 roku kwotę 200,00 złotych,
- w dniu 20.10.2015 roku kwotę 100, 00 złotych,
- w dniu 20.11.2015 roku kwotę 100, 00 złotych,
- w dniu 07.12.2015 roku kwotę 150, 00 złotych,
- w dniu 20.01.2016 roku kwotę 100, 00 złotych,
- w dniu 05.02.2016 roku kwotę 100, 00 złotych.

dowody: informacja od komornika k. 23-24, 182-197, 308, 337, 374-375; częściowo zeznania świadka M. L. (1) k. 58v., 353v.-355; wyjaśnienia oskarżonego k. 80-80v., 246-247, 377v.-378, dowody zapłaty k. 81-91, 120-122;

M. L. (1) wraz z K. W. i M. W. od września 2005 roku mieszkają w Wielkiej Brytanii. M. L. (1) uzyskuje stały miesięczny dochód w wysokości około 2250 funtów, ponadto do początku 2011 roku otrzymywała pomoc społeczną w formie dopłat do utrzymania domu oraz dofinansowania rodzinne, których łącznie było około 800 funtów. Zaprzestanie wypłacania dodatków wiązało się z podjęciem przez M. L. (1) decyzji o zamieszkaniu wspólnie z nowym partnerem. Dodatkowo w czasie objętym aktem oskarżenia w/w otrzymywała 85 funtów tygodniowo tytułem dodatku na pierwsze małe dziecko oraz 40 funtów tytułem dodatku na drugie. W inkryminowanym czasie K. i M. W. byli małżeństwem i uczyli się, przy czym M. W. uczęszczał na zajęcia dodatkowe.

dowód: zeznania świadka M. L. (1) k. 58v., 353v.-355; częściowo zeznania świadka K. W. k. 350v.-351; częściowo zeznania świadka M. W. k. 351v.-353v; sprawozdanie k.124-129; opinia z RODK k. 132-137;

A. W. (1) pomiędzy 09.11.2009 roku a 24.06.2010 roku był zarejestrowany w PUP w G. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Również w okresie od 12 grudnia 2011 roku do 17 czerwca 2012 roku A. W. (1) był zarejestrowany w PUP w G. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Kolejny raz A. W. (1) zarejestrował się w PUP w G. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku w dniu 04 lutego 2013 roku.

A. W. (1) do 2009 roku prowadził własną działalność gospodarczą, jednak zakończył ją kiedy rozpoczął terapię w związku z uzależnieniem od hazardu i w okresie jej trwania nie podejmował on stałego zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę bądź inną umowę cywilnoprawną. Oskarżony podjął zatrudnienie w 2012 roku – pracował dorywczo jako malarz osiągając z tego tytułu dochód w wysokości około 1.500 – 2.000 zł miesięcznie. Pod koniec 2013 roku został zaś zatrudniony w stoczni w charakterze spawacza i w związku z tym osiągał dochód około 2500 zł miesięcznie. Oskarżony spłacał wówczas zadłużenie związane z jego uzależnieniem. Z uwagi na uzależnienie oskarżonego finansami w jego

gospodarstwie domowym zajmowała się konkubina - J. Z., która mieszka razem z oskarżonym wraz z ich wspólnym małoletnim dzieckiem, które urodziło się w dniu (...).

A. W. (1) nie utrzymuje kontaktów ze swoimi dziećmi K. i M. W..

dowody: pismo z PUP k. 20, 94; zeznania świadka J. Z. k. 248; wyjaśnienia oskarżonego k. 80-80v., 246-247, 377v.-378; decyzje z PUP k.123, 124;

W toku postępowania A. W. (2) został poddany badaniu przez dwóch biegłych psychiatrów, którzy stwierdzili, że nie cierpi on z powodu choroby psychiatrycznej i nie jest również dotknięty upośledzeniem umysłowym, zaś w inkryminowanym czasie miał w pełni zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem. W związku z powyższym należało stwierdzić, iż względem oskarżonego nie zachodzą przesłanki z art. 31 § 1 i 2 kk. Jednocześnie biegli nie stwierdzili przeciwwskazań do uczestniczenia oskarżonego w dalszych czynnościach procesowych.

dowód: opinia sądowo – psychiatryczna k. 105-106.

A. W. (1) ma wykształcenie zawodowe. Jest rozwiedziony i ma trojkę dzieci pozostających na jego utrzymaniu. Pracuje jako spawacz w stoczni osiągając z tego tytułu miesięczny odchów w wysokości około 2.500 zł miesięcznie. Stan jego zdrowia jest dobry, nie był leczony neurologicznie, ani psychiatrycznie. Leczył się odwykowo w związku z uzależnieniem od hazardu. Był uprzednio karany za czyn z art. 209 § 1 kk.

dowody: dane osobopoznawcze k. 79-80; dane z rozprawy k. 245-246; karta karna k. 309-310; wyrok Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 13 sierpnia 2010 roku wydanego w sprawie X K 672/09 k. 3-4.

Słuchany w toku postępowania przygotowawczego w charakterze podejrzanego A. W. (1) oświadczył, iż rozumie treść stawianego mu zarzutu i nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego mu czynów. Wskazał, iż starał się wywiązywać z ciężącego na nim obowiązkułożenia na utrzymanie K. i M. W., jednak z uwagi na złą sytuację finansową, nie był w stanie płacić alimentów regularnie, ani w pełnej wysokości. Dodał, że jest znacznie zadłużony ponieważ przed poddaniem się terapii odwykowej przegrywał znaczne sumy w grach hazardowych. Podkreślił, że nadto ma obecnie na utrzymaniu 2,5 letniego syna, który mieszka wraz z nim i konkubiną oskarżonego J. Z..

Treść złożonych w dniu 30 kwietnia 2013 roku wyjaśnień została następnie podtrzymana przez oskarżonego w toku przesłuchania go przed Sądem. Podał on wówczas również, iż wyjeżdżając wraz z K. i M. W. do Wielkiej Brytanii M. L. (1) złożyła oświadczenie w którym zrzekła się od oskarżonego alimentów w czasie, gdy przebywać będzie poza granicami kraju. Dodał, że jego zadurzenie w Urzędzie Skarbowym sięga 70.000 zł, zaś w ZUS około 20.000 zł. Ma też niespłacone pożyczki zaciągnięte w bankach i u członków rodziny. Wskazał, że w okresie poddania się terapii nie pracował, w związku z tym nie osiągał żadnego dochodu. Dorywcze prace podjął w połowie 2012 roku, pracował wówczas jako malarz osiągając z tego tytułu dochód w wysokości około 1.500 – 2.000 zł. Od listopada lub grudnia 2012 roku jest zaś zatrudniony na umowę zlecenie w Stoczni (...).

Jednocześnie z uwagi na wymóg zwięzłości uzasadnienia wynikający z art. 424 § 1 k.p.k. odstąpiono od cytowania całości wyjaśnień oskarżonego odsyłając do wskazanych poniżej kart akt postępowania.

vide: wyjaśnienia oskarżonego k. 80-80v., 246-247, 377v.-378.

Sąd zważył co następuje:

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w szczególności zeznania M. L. (1) w części uznanej za wiarygodne, wyjaśnienia oskarżonego oraz zgromadzona dokumentacja nie dostarczyły podstaw do przypisania A. W. (1) zarzucanego mu występku z art. 209 § 1 k.k. W szczególności Sąd uznał, że nie tylko nie sposób oskarżonemu przypisać uporczywości uchylania się od obowiązku alimentacyjnego w odniesieniu do okresów, w których nie regulował on

należności z tego tytułu, ale – co równie istotne – brak podstaw dla uznania, że M. i K. W. byli narażeni na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Sąd zważył dalej, iż ustalenia stanu faktycznego oparto w głównej mierze na wyjaśnieniach A. W. (1) oraz w mniejszym zakresie, tj. w części w której zostały uznane za wiarygodne, na zeznaniach M. L. (1). Za podstawę dokonywanych ustaleń uznano również, choć w mniejszym stopniu, zeznania K. W. i M. W. złożone podczas rozprawy głównej.

Przechodząc do omówienia przeprowadzonych w sprawie dowodów Sąd w pierwszej kolejności wziął pod uwagę i, po dokonaniu ich oceny, uznał za wiarygodne jedynie w części zeznania M. L. (1). Odnosząc się do kwestii opisu sytuacji bytowej pokrzywdzonych w okresie objętym aktem oskarżenia Sąd doszedł do przekonania, iż jedynie wskazania świadka poczynione w toku rozprawy głównej były rzetelne i tym samym mogły zostać uznane za wiarygodne. Zeznając w toku postępowania przygotowawczego w/w wprawdzie określiła wysokość miesięcznych kosztów utrzymania swoich wówczas małoletnich dzieci i siebie (na 3.000 funtów), podawała jednak równocześnie, iż jej dochody są o 750 funtów niższe, zaś różnicę pokrywa z zaciągniętych kredytów. Przed Sądem przyznała jednak, iż do początku 2011 roku otrzymywała w ramach dodatków socjalnych łącznie około 800 funtów oraz 125 funtów w związku z posiadaniem dwójki małoletnich dzieci; jednocześnie niemalże tożsamo określiła wysokość swoich dochodów otrzymywanych z pracy. W konsekwencji należało stwierdzić, iż zeznania M. L. (2) z postępowania przygotowawczego w tej części, w której nie ujawniła ona otrzymywanych dodatków, nie zasługiwały na wiarę, a osiągnane przez nią wówczas dochody tak z pracy, jak i ze świadczeń rodzinnych oscylowały na poziomie około 3000 – 3200 funtów.

W tym miejscu warto podkreślić, że oskarżony obowiązany był począwszy od 23 kwietnia 2010 roku do uiszczania rat alimentacyjnych w wysokości 400, 00 złotych na każde ze swoich dzieci (przed tym okresem była to kwota 600, 00 złotych, którą oskarżony miał przeznaczać na zabezpieczenie potrzeb rodziny). Osiągnane przez M. L. (1) dochody oraz dodatkowe świadczenia, po ich przeliczeniu z funtów na polskie złote, utrzymywały się wówczas na poziomie pomiędzy 4,3725 złotych a 5, (...) złotego za jednego funta szterlinga (kursy średnie 1 (...) w okresie pomiędzy 03.2010 a 01.2013 roku). Oznacza to, iż w przeliczeniu na PLN w tym okresie dochody M. L. (1) wynosiły 13 117, 50 złotych do 16 008, 32 złotych. Sąd zważył dalej, że z zeznań świadka, złożonych na rozprawie w dniu 05 stycznia 2015 roku, wynika nadto w sposób jednoznaczny, iż w związku z zamieszkaniem na przełomie 2010 i 2011 roku wspólnie z nowym partnerem sytuacja materialna świadka i jej dzieci uległa poprawie – potwierdza to fakt, iż od tego momentu, w związku z przekroczeniem progu dochodowego przypadającego na głowę domownika, zaprzestano wypłacania jej dopłaty na utrzymanie domu oraz dofinansowania rodzinnego. W rezultacie oceny powyższych depozycji świadka nie sposób dać wiary jej oświadczeniom, że M. i K. W. narażeni byli w tym okresie na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

W wątpliwość poddano również twierdzenia M. L. (1) jakoby nie złożyła ona oświadczenia w przedmiocie zwolnienia oskarżonego z obowiązku łożenia na ich wspólne dzieci w czasie, gdy będzie z nimi przebywała poza granicami kraju. Po okazaniu jej podczas rozprawy kopii pisma z dnia 10 września 2005 roku świadek stwierdziła, że jej oświadczenie w tym przedmiocie zostało dopisane. Podała jednak również, iż w toku postępowania o sygn. akt X K 672/09 przedkładany był oryginał tego dokumentu. Sąd po zbadaniu okoliczności, na jakie powoływała się świadek stwierdził jednak, iż choć rzeczywiście w aktach wskazanej sprawy znajduje się odpis rzeczonego dokumentu, wbrew słowom M. L. (1) zawiera ono jej oświadczenie o "zrzeczeniu się alimentów". Przy dokonywaniu ustaleń faktycznych w sprawie pominięto również omawiane zeznania w części w jakie świadek sugerowała, że oskarżony osiąga wysokie dochody. Sąd w tym zakresie zważył, iż, jak podała sama świadek, ma ona z oskarżonym kontakt jedynie sporadyczny, nie może zatem znać dokładnie jego sytuacji finansowej, zeznając w tym zakresie niewątpliwie opierała się więc jedynie na własnych domysłach. W tej części depozycje M. L. (1) nie zostały więc uznane za miarodajny dowód w sprawie. Za polegające na prawdzie, jako spójne z treścią dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i z wyjaśnieniami oskarżonego Sąd uznał zaś te depozycje M. L. (1), w których ta podała, iż nieregularnie otrzymywała za pośrednictwem kancelarii komorniczej kwoty wpłacane przez A. W. (1) tytułem alimentów.

W kwestii zeznań K. W. Sąd doszedł do przekonania, iż nie miały one większego znaczenia dla postępowania. Świadek odniosła się w nich bowiem do swoich potrzeb materialnych aktualnych na okres 2015 – 2016 roku, a zatem nieobjęty

aktem oskarżenia. Niemniej jednak oświadczenia pokrzywdzonej w tym zakresie w ocenie Sądu zasługiwały na wiarę. Warto jednak podkreślić, że jak wynika z treści oświadczeń procesowych pokrzywdzonej, mimo tego, że korzysta ona ze wsparcia w postaci pożyczek studenckich to nie ma ona obowiązku ich spłaty (ani też spłaty odsetek od nich) aż do czasu podjęcia zatrudnienia. Nie sposób zatem uznać, ażeby stanowiły one faktyczne, rzeczywiste obciążenie budżetu domowego pokrzywdzonych. Co więcej, świadek w toku przesłuchania przekonywała, iż jej ojcu A. W. (1) „powodzi się”, czego w związku z praktycznym brakiem kontaktów z oskarżonym K. W. nie mogła wiedzieć. Jej zeznania w tym względzie zostały zatem pominięte przez Sąd jako stanowiące wyraz subiektywnego, nieznajdującego oparcia w faktach przekonania. Dla dokonania ustaleń faktycznych w sprawie przyczyniły się natomiast wskazania K. W. odnośnie wpłacania przez A. W. (1) niewielkich kwot na poczet alimentów. Okoliczność ta znalazła potwierdzenie, zarówno w zeznaniach M. L. (1), jak i dokumentacji komorniczej, zeznania świadka w tym przedmiocie zostały więc uznane za wiarygodne.

Odnosząc się do zeznań pokrzywdzonego – M. W. stały się podstawą ustaleń faktycznych w zakresie, w jakim świadek wskazywał z czym związane są jego wydatki i jak kształtuje się sytuacja materialna jego rodziny. W ocenie Sądu zeznania w/w w tym zakresie były szczere i rzeczowe, tym samym brak było podstaw by podważyć ich prawdziwość. Co zaś się tyczy wskazań M. W. odnośnie jego relacji z ojcem, te jako nie mające znaczenia dla sprawy nie były przez Sąd poddawane weryfikacji i zostały pominięte.

Sąd za wiarygodne uznał zeznania J. Z. – konkubiny oskarżonego przedstawiła ona bowiem, logiczną spójną z podawaną przez A. W. (1) wersję wydarzeń. Słowa świadka w przedmiocie uzależnienia oskarżonego od gier hazardowych i związanych z tym konsekwencji nie były kwestionowane w toku postępowania przez jego strony, ponadto znajdują potwierdzenie w dokumentach które zostały przedłożone w toku sprawy, a pochodziły z postępowania rozwodowego toczącego się pomiędzy oskarżonym a M. L. (1).

Ponadto Sąd uznał za podstawę ustaleń faktycznych w sprawie dokumenty ujawnione w trybie art. 393 § 1 i 2 k.p.k., w szczególności w postaci danych osobopoznawczych, danych o karalności, informacji z urzędu oraz kopii wyroków i dokumentacji komorniczej, których autentyczność, wiarygodność i rzetelność nie była kwestionowana, a które zostały sporządzone przez upoważnione osoby i podmioty, w zakresie ich kompetencji.

Mając na względzie zaprezentowana powyżej ocenę materiału dowodowego Sąd za w całości wiarygodne uznał wyjaśnienia A. W. (1). Sąd dokonując ustaleń faktycznych w sprawie oparł na wyjaśnieniach oskarżonego, w szczególności tych odnoszących się do jego sytuacji finansowej – uzyskiwanych uprzednio dochodów, formy zarobkowania i posiadanego majątku. W ocenie Sądu, przytoczone wyjaśnienia oskarżonego są w tej części szczere i zgodne z rzeczywistością. Znajdują one również potwierdzenie w ujawnionych dokumentach. Twierdzenia oskarżonego, iż w miarę możliwości uiszczal on częściowo raty alimentacyjne znalazły zaś potwierdzenie w treści dokumentacji nadesłanej przez komornika sądowego A. P.. W kwestii omawianych wyjaśnień w części dotyczącej uzależnienia oskarżonego od hazardu, podjęcia przez niego terapii odwykowej oraz związanym z tym przekazaniem zarządu nad jego dochodami konkubinie J. Z., Sąd również nie znalazł podstaw by podważyć ich prawdziwość. Wskazania A. W. (1) korelowały bowiem z zeznaniami J. Z. i nie były kwestionowane w toku postępowania.

Sąd nie miał też zastrzeżeń do wiarygodności opinii sądowo – psychiatrycznej, ponieważ została ona sporządzona przez biegłych w zakresie ich specjalności zawodowej, zgodnie ze wskazaniami wiedzy oraz doświadczenia. Z tych względów, Sąd uznał ją za miarodajny dowód na przytoczone okoliczności i dokonał ustaleń w powyższym zakresie również na jej podstawie.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd zważył, że ocena materiału dowodowego, przeprowadzona z uwzględnieniem wiedzy i doświadczenia życiowego, nie pozwoliła przypisać oskarżonemu występkę z art. 209 § 1 k.k. Sąd zważył, iż warunkiem pociągnięcia oskarżonego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. jest wykazanie łącznego zaistnienia następujących przesłanek:

1. zobowiązany nie wykonuje ciężącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, przy czym czyni to uporczywie,
2. osoba uprawniona do alimentów jest przez to narażona na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Co do pierwszej przesłanki, Sąd doszedł do przekonania, że faktycznie, istnieją podstawy, by przyjąć, że A. W. (1) w okresie objętym zarzutem nie w pełni wywiązał się z obowiązku lożenia na utrzymanie K. i M. W.. Niemniej jednak, sam fakt, iż oskarżony nie przekazuje na utrzymanie swoich dzieci rat alimentacyjnych regularnie i w pełnej wysokości sam w sobie nie świadczy jeszcze o uchylaniu się od obowiązku. Kwestię tę poruszył Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 13 stycznia 2005 r. w sprawie II AKa 455/04, w uzasadnieniu którego słusznie wskazał, że „przesyłanie natomiast przez oskarżoną kwot niższych od zasądzonych z uwagi na konieczność równoczesnego zapewnienia utrzymania sobie i dziecku (z innego związku – przyp.) nie może być uznane za uchylanie się od spełniania obowiązku alimentacyjnego.” (LEX nr 147203).

Ponadto, jak wskazuje się w doktrynie, ponieważ przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. jest przestępstwem z zaniechania, to obowiązuje przy nim reguła ultra posse nemo obligatur. Czynu określonego w tym przepisie dopuszcza się zatem tylko ten, kto mógłby wykonać ciężący na nim obowiązek, ale nie czyni tego mimo realnych możliwości. Jako przyczyny wskazujące na niemożność wykonania obowiązku alimentacyjnego wymienia się przykładowo pobyt osoby zobowiązanej na leczeniu szpitalnym lub sanatoryjnym, pobyt w zakładzie karnym, trudności w zorganizowaniu sobie życia po jego opuszczeniu (zob. A. Rypiński, Przesłanki uchylania się od obowiązku alimentacyjnego (art. 186 KK), NP 1972, Nr 3.). Chodzi o zdarzenia o charakterze obiektywnym, niezależnym od woli zobowiązanego. Bezsparnie, w okresie objętym zarzutem oskarżony nie był pozbawiony wolności ani nie przebywał długotrwale w szpitalu. A. W. (1) jest osobą młodą, zdrową i zdolną do pracy zarobkowej. Niemniej jednak Sąd, zważył, iż z uwagi na okoliczność podjęcia przez oskarżonego leczenia odwykowego w okresie objętej aktem oskarżenia jego możliwości zarobkowe ocenić można za znacznie utrudnione. Co więcej, jak wynika z dokumentów, które znajdują się w aktach sprawy, w okresach pomiędzy 09.11.2009 roku a 24.06.2010 roku oskarżony był zarejestrowany w PUP w G. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Również w okresie od 12 grudnia 2011 roku do 17 czerwca 2012 roku A. W. (1) był zarejestrowany w PUP w G. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Kolejny raz A. W. (1) zarejestrował się w PUP w G. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku w dniu 04 lutego 2013 roku. W rezultacie nie sposób uznać, ażeby w tych okresach możliwe było uznanie, że miał on możliwość wypełniania całości nałożonych na niego obowiązków alimentacyjnych – oskarżony aktywnie poszukiwał pracy, zarejestrował się jako osoba bezrobotna, nie przysługiwało mu prawo do zasiłku. Mimo tego starał się nawet w tym czasie gdy był zarejestrowany jako bezrobotny – choćby w niewielkim zakresie – do uiszczania należności alimentacyjnych. O powyższym świadczy choćby fakt, że oskarżony np. w styczniu 2010 roku dokonał wpłaty 300, 00 złotych.

Oceniając zachowanie oskarżonego pod kątem uporczywości, Sąd miał na względzie zarówno element subiektywny, polegający na szczególnym nastawieniu psychicznym, ujawniającym się w nieustępliwości, chęci postawienia na swoim (obojętnie z jakich pobudek), podtrzymywaniu własnego stanowiska na przekór ewentualnym próbom jego zmiany (np. mimo wszczęcia egzekucji cywilnej, przeprowadzenia rozmów ostrzegawczych itp.), jak i obiektywny, wyrażający się w trwaniu takiego stanu rzeczy przez pewien dłuższy czas (zob. uchwała SN z 9.6.1976 r., VI KZP 13/75, OSNKW 1976, Nr 7-8, poz. 9). Sąd zważył w tym względzie, że A. W. (3) w okresie objętym aktem oskarżenia oraz aż do daty wyrokowania dokonał kilkudziesięciu wpłat na poczet rat alimentacyjnych i choć były one niższe niż kwoty przewidziane wyrokiem Sądu Okręgowego, należy stwierdzić, iż wynikało to z trudnej sytuacji finansowej, w jakiej znalazł się oskarżony, nie zaś z jego złej woli. Sąd miał nadto na względzie, iż A. W. (1) nie kwestionował zasadności obarczenia go obowiązkiem alimentacyjnym względem K. i M. W. i nie poddawał w wątpliwość ich potrzeb. Podkreślenia wymaga jednak, iż z uwagi na treść oświadczenia, jakie w dniu 10 września 2005 roku złożyła mu M. L. (1) zwalniającego A. W. (1) z obowiązku lożenia na utrzymanie dzieci, gdy te wraz z nią przebywać będą za granicą, należy stwierdzić, iż oskarżony mógł, jak wskazywał, być przeświadczonym, że zobowiązanie wynikające z wyroku

Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 kwietnia 2010 roku, sygn. akt II C 3870/04 nie pozostaje aktualne, a jego wpłaty mają charakter dobrowolny.

Odnosząc się do drugiej z przywołanych wyżej przesłanek, tj. niemożności zaspokojenia przez uprawnioną do świadczenia alimentacyjnego podstawowych potrzeb życiowych Sąd zważył, iż postępowanie A. W. (1) nie naraziło K. i M. W. na niemożność zaspokojenia jego podstawowych potrzeb życiowych. Zaspokojenie podstawowych potrzeb oznacza przede wszystkim dostarczenie środków materialnych koniecznych do utrzymania, ale również do uzyskania niezbędnego wykształcenia i korzystania z dóbr kulturalnych. Jak wynika z zeznań samych pokrzywdzonych raz ich matki, K. i M. W., nie brakowało ani środków na podstawowe potrzeby, takie jak żywność, media, ubrania, książki i przybory szkolne ani na inne potrzeby dzieci (młodzieży) w ich wieku. Nie sposób również przyjąć, by pokrzywdzeni żyli w ubóstwie, przeciwnie M. W. uczęszczał na korepetycje oraz zajęcia dodatkowe rozwijając tym samym swoje pasje. Sąd miał przy tym na względzie, że niewątpliwie wpływ na pozostawianie pokrzywdzonych w stosunkowo dobrej sytuacji finansowej miała okoliczność związania się ich matki na przełomie 2010 i 2011 roku z nowym partnerem. Faktem jest też, że konkubent M. L. (1) nie jest ustawowo zobowiązany do utrzymywania dzieci swojej partnerki. Niemniej jednak, oceniając, czy K. i M. W. był narażony na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych należy brać pod uwagę sytuację realnie istniejącą, a nie hipotetyczną. Rozważania, czy M. L. (1) byłaby w stanie sama utrzymać dzieci, gdyby jej aktualny partner partycypowała w tych kosztach, są bezprzedmiotowe, ponieważ taka sytuacja nie miała miejsca. Choć zatem niewątpliwie sytuacja finansowa pokrzywdzonych była by lepsza, gdyby oskarżony wywiązywał się z ciężącego na nim obowiązku łżenia na ich rzecz, nie zmienia to faktu, iż K. i M. W. nie narażeni byli na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych w rozumieniu art. 209 § 1 k.k.

W konsekwencji Sąd stwierdził, że nie zostały wyczerpane przesłanki przestępstwa z art. 209 § 1 k.k., zatem z uwagi na treść art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. należało oskarżonego uniewinnić.

W pkt II uzasadnianego wyroku Sąd zasądził na rzecz adw. S. J. z Kancelarii Adwokackiej w G. kwotę 723, 24 złotych brutto tytułem nie uiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu

Wobec uniewinnienia oskarżonego, Sąd w dalszej części wyroku na mocy art. 626 § 1 k.p.k. i art. 632 pkt. 2 k.p.k. obciążył kosztami procesu Skarb Państwa.